

A Magyar Nemzeti Bank H-PJ-III-B-3/2022. számú határozata intézkedés alkalmazásáról és piacfelügyeleti bírság kiszabásáról egy részvényessel szemben a piaci manipuláció tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértése miatt

A (...) (Ügyfél1), (...) (Ügyfél2) és (...) (Ügyfél3) (Ügyfél1, Ügyfél2 és Ügyfél3 a továbbiakban: **Ügyfelek**) tevékenységének vizsgálatára lefolytatott piacfelügyeleti eljárás (**Eljárás**) során a Magyar Nemzeti Bank (székhely: 1013 Budapest, Krisztina körút 55.; telephely: 1122 Budapest, Krisztina körút 6.) (**MNB**) az alábbi

határozatot

hozza.

1. Az MNB megtiltja, hogy az Ügyfél1 a piaci visszaélésekről szóló európai uniós rendeletben foglalt piaci manipuláció tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket ismételten megsértse.
2. A piaci manipuláció tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértése miatt az MNB az Ügyfél1-et 45.000.000,- Ft, azaz negyvenötmillió forint piacfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezi.
3. Az MNB az Eljárást az Ügyfél2-vel és az Ügyfél3-mal szemben – mivel a hivatalbóli Eljárás jogsértést nem tárt fel – intézkedés alkalmazása nélkül megszünteti.

Az Eljárása során eljárási költség nem merült fel.

(...)

Indokolás

1. TÉNYÁLLÁS¹

Az MNB az Eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján megállapította, hogy 2019. január 3. napjától 2020. május 21. napjáig az Ügyfél1 javára és megbízásából olyan tőzsdei ügyletek kerültek megkötésre, amelyekben az eladó és a vevő személye, az ügylet értéknapja, valamint az ügylet tárgyát képező értékpapírok és azok darabszámai azonosak.

Az MNB az Eljárás során megállapította továbbá azt is, hogy az Ügyfél1 2019. január 3. és 2020. január 7. napján adott megbízásai alapján létrejött tőzsdei ügyletek vagy önállóan, vagy más azonosítójú, de azonos értéknapon létrejött és azonos részvényeket tartalmazó tranzakciókkal együttesen bizonyos részvények adott napi tőzsdei forgalmának 30%-át meghaladták, illetőleg egyes részvények esetében még a napi forgalom 40, 50 és 100%-át is elérték. Az Ügyfél1 által adott jogsértő megbízások alapján létrejött tőzsdei ügyletek értéke mintegy 2,9 milliárd Ft volt.

A vonatkozó jogszabályok szerint piaci manipulációra utaló gyakorlatnak minősül pénzügyi eszköz eladására vagy vételére vonatkozó megállapodás kötése vagyoni érdekeltségek vagy piaci kockázat változása nélkül („wash trades”).

A MNB tehát megállapította, hogy az Ügyfél1 a vizsgált időszakban több alkalommal adott saját magával kötött ügyletet, azaz önkötést eredményező tőzsdei megbízást az ügyletekkel érintett

¹ Az MNB a jelen határozat indokolásának 1. részében szó szerint idézett szövegrészekben végrehajtott néhány stilisztikai helyesbítést és javította az értelemzavaró elírásokat.

részvényekre vonatkozóan. Az önkötést eredményező tőzsdei ügyletek – amikor tehát a megbízások mindkét oldalán az Ügyfél1 állt – azonos mennyiségre és nagyon hasonló árra vonatkozó vételi és eladási ajánlatokat annyira rövid időn belül kerültek rögzítésre a tőzsde kereskedési rendszerében, hogy az Ügyfél1 valós ügyletkötési szándéka kizárható volt.

Mivel az Ügyfél1 ügyletkötéseit a tartós befektetési értékpapírszámla által biztosított adóoptimalizálás céljából hajtotta végre, az MNB hangsúlyozza: piaci manipuláció megvalósulhat akkor is, ha az adott ügyletek kötésére a piaci szereplőt a saját, szubjektív szempontjából egyébiránt akár racionálisnak tekinthető gazdasági cél – így jelen esetben az Ügyfél1 vonatkozásában adókedvezmény vagy adómentesség megszerzése – vezeti. Az MNB aláhúzza ugyanakkor azt, hogy abban az esetben, amennyiben a fentebb jelzett legitim cél más módon, azaz piaci manipuláció nélkül is elérhető, a tőkepiaci szereplőnek kötelessége az ügyletek megkötésére a piaci manipulációt meg nem valósító módot választani, ilyen megoldás hiányában pedig – szűk jogszabályi kivételektől eltekintve – az adott ügyletek megkötésétől tartózkodni. Piacidegen megbízásokkal – amelyek hatása alacsony likviditású pénzügyi eszközök esetén hatványozott – egy befektető sem akadályozhatja a piac teljes és megfelelő átláthatóságát, amely előfeltétele annak, hogy az integrált pénzügyi piacokon az összes gazdasági szereplő részt vehessen a kereskedésben.

Az MNB megjegyzi, hogy a piaci manipuláció elkerülése érdekében hasonló esetekben – a konkrét ügyben adekvát megoldásnak tekinthetőn túlmenően (ti. a tartós befektetési értékpapírszámla lejárat előtti meghosszabbítása) az önkötés helyett a piaci szereplőknek alternatív megoldásként a tőzsdén kívüli – úgynevezett „OTC” – ügyletkötés mellett a – tőzsdei forgalomról készülő statisztikákban figyelmen kívül maradó – „fix áras” ügyletkötés lehetősége is adott.

Az Ügyfél1 ezen önkötéseket eredményező ügyletei hamis, félrevezető jelzéseket közvetíthettek a tőkepiaci szereplők irányába a vizsgált részvények átlagos napi forgalmáról, így sértették a pénzügyi eszközök kereskedésének tisztaságát és átláthatóságát, ezáltal a tőkepiac integritását. Az Ügyfél1 kereskedési magatartása alkalmas volt arra, hogy hamis benyomást keltsen a vizsgált részvények valós piaci megítéléséről, legfőképpen azok keresletéről-kínálatáról.

Tekintettel arra, hogy az Ügyfél1 2019. január 3. és 2020. január 7. napján adott megbízásai alkalmasak voltak arra, hogy hamis vagy félrevezető jelzéseket adjanak az azok alapján létrejött ügyletekben foglalt részvények keresleti-kínálati viszonyaira, illetve napi forgalmaira, ezért az MNB a jelen határozat rendelkező részében foglaltaknak megfelelően döntött.

Figyelemmel arra, hogy Ügyfél2 és Ügyfél3 tevékenysége vonatkozásában az Eljárás során az MNB jogsértést nem állapított meg, ezért az MNB az Eljárást ezen személyekkel szemben intézkedés alkalmazása nélkül megszüntette.

(...)

Budapest, 2022. március 11.

A Magyar Nemzeti Bank nevében eljáró

Szeniczey Gergő

Tőkepiacok és biztosítók prudenciális, fogyasztóvédelmi felügyeletéért és piacfelügyeletért felelős
ügyvezető igazgató

helyett

Nagy Koppány s.k.,
igazgató
Biztosítás- és pénztárfelügyeleti igazgatóság